

zbog toga, a ako bih se zadržao isto bih se tako kajao. Sada, naprotiv, kako nikada ne polazim do svojih načela, ne mogu se nikada ni zadržati, jer moj večni početak moje je večno zadržavanje“.

Osoba A se vraća ka događaju kao večnom početku/polaženju od kojeg se međutim ne polazi. Njegovo načelo podrazumeva polaženje od njega koje ne polazi. Ovu A-ovu tezu mogli bismo razumeti na uobičajeni način da svaki početak implicira kraj, da su to korelativni pojmovi te da je na delu neka vrsta kruga ili kružnog kretanja gde početak i kraj jesu isto. Drugim rečima ovo bi se možda moglo čitati Heglom. Na to ukazuje i sam A ali pri tome skreće pažnju da o tome nije reč: „Mnogi veruju da su u tom istog stanju kada, učinivši ovo ili ono, spajaju i izmiruju suprotnosti. Ali to je nesporazum.“

Ono što leži u središtu Aove teze o večnom počinjanju, stajanju je razaranje same ideje identiteta. A nasuprot ideji medijacije postavlja tautološko načelo, samosadržano i samorazumljivo, rečju nerazumljivo izvan sebe. U pitanju je načelo, zapravo paradoks ili aporija čiji sadržaj nije moguće do kraja odrediti i definisati: Kako osoba a kaže: „Ako bi nekom mom poštovanom slušaocu izgledalo tako kao da se u tome što sam rekao ipak nešto nalazi, dokazao bi samo da nema glavu za filozofiju...“

Nikakv spekulativan sadržaj ne može biti izvučen iz ove temeljne postavke. Ipak zaobilazno bismo mogli reći nešto o ovom tautološkom identitetu početka i kraja. Ovaj večni početak koji se u izvesnom smislu pokazuje kao onaj koji je uvek kratak, govori o početku koji nije početak. To je početak od kojeg se ne počinje: to je početak koji se radikalkno razlikuje od početka koji postavlja subjekt. Početak je početak mišljen samo u pogledu na svoj kraj, kao proces koji dolazi do svog kraja. Međutim, ono što A zanima jeste početak koji nikada ne polazi ka